

# Niečo veľké a nech je to láska (XI): Plody rodiace sa z vernosti

Vedomie, že sme stále v Božej prítomnosti, v nás živí nádej. Z nej potom ako pramene vyvierajú radosť a pokoj, ktoré robia plodným náš život aj život ľudí okolo nás.

15.02.2024

Kniha žalmov začína chválou plodnosti tých, ktorí sú verní Bohu a jeho zákonu a ktorí sa nenechajú strhnúť zmätkom šíreným

páchateľmi neprávosti: „Je ako strom zasadený pri vode, čo prináša ovocie v pravý čas a jeho lístie nikdy nevädne; darí sa mu všetko, čo podniká.“ (Ž 1,3). Toto učenie môžeme v Biblii nájsť opakovane: „statočný človek bude veľmi požehnávaný“ (Prís 28,20), „kto seje spravodlivosť, (získava) opravdivú odmenu“ (Prís 11,18). Všetky Božie diela sú plodné, rovnako ako životy tých, ktorí odpovedajú na jeho volanie. Pán to pripomenul apoštolom pri poslednej večeri: „Ja som si vyvolil vás a ustanovil som vás, aby ste išli a prinášali ovocie a aby vaše ovocie zostalo“ (Jn 15,16). Jedinú vec, ktorú Pán žiada, je, aby sme s ním zostávali spojení ako ratolesti na viničnom kmeni, lebo „kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia“ (Jn 15,5).

V priebehu storočí sa svätci mohli opakovane tešiť dôkazom Božej štedrosti. Napríklad sv. Terézia

napísala: „Jeho veličenstvo nemá iste vo zvyku zle platiť za ubytovanie, ak tí, ktorí ho prijímajú, sú pohostinní.“<sup>[1]</sup> Tým, ktorí sú mu verní, vrelými slovami slúbil, že ich privíta vo svojom kráľovstve:

„Správne, dobrý a verný sluha; bol si verný nad málom, ustanovím ťa nad mnohým: vojdí do radosti svojho pána“ (Mt 25,21). Boh však nečaká na to, až jeho deti prídu do raja, aby ich odmenil, ale už v tomto živote ich zahrňa požehnaním a uvádza ich do božskej radosti, dá z nich vzísť plody svätosti a cností a tiež dá, aby človek vydal zo seba to najlepšie na základe toho, čím bol Bohom obdarovaný.

Pritom nám pomáha príliš sa neznepokojovať vlastnou krehkosťou a stále viac dôverovať v jeho všemohúcnosť. Pán tiež skrze svoje verné deti požehnáva aj ľudí okolo nich. Boh sa z takých vecí teší: „Môj Otec je oslávený tým, že prinášate veľa ovocia a stanete sa mojimi učeníkmi“ (Jn 15,8).

Teraz si podme pripomenúť, aké plody prináša naša vernosť v našom živote, ako aj v živote druhých. Nech nás tieto plody, ktoré sú dôsledkom našej vernosti, a aj mnoho ďalších, ktoré sú známe iba Bohu, povzbudia k tomu, aby sme nikdy nestrácali vďačnosť voči Bohu za jeho starostlivosť a blízkosť! Aj takto sa môžeme naučiť čoraz viac radovať z tejto lásky.

## **Raj v nás**

Niekoľko týždňov predtým, ako sv. Josemaría odišiel do neba, povedal skupine svojich synov: „Pán chcel v nás uložiť nesmierne hodnotný poklad. [...] V nás prebýva Boh, náš Pán, v celej svojej veľkosti. V našich srdciach sa teda nachádza raj.“[2] Pán to sľúbil apoštolom: „Kto ma miluje, bude zachovávať moje slovo a môj Otec ho bude milovať; prídeme k nemu a urobíme si uňho príbytok“ (Jn 14,23). To je najdôležitejší dar,

ktorý nám Boh ponúka: svoje priateľstvo a svoju prítomnosť v nás.

Každý deň môžeme v modlitbe nazerať obnoveným pohľadom na skutočnosť, že Boh je v nás prítomný, a uchovávať si túto skutočnosť v pamäti. Potom sa plní úžasu a vďačnosti budeme ako dobrí synovia snažiť opätovať nesmiernu lásku, ktorú má Boh k nám. A tak Pán „nezostupuje z neba každý deň, aby zostal v zlatom cibóriu, ale aby tu našiel iné nebo, ktoré je mu nekonečne drahšie ako to predchádzajúce: nebo v našej duši, ktorá je stvorená na jeho obraz a je živým chrámom najdrahšej Trojice“. [3] Už len vďaka tomuto Božiemu daru sa môžeme cítiť nekonečne odmenení a môžeme si tiež byť istí radosťou, ktorú robíme Bohu svojou vernosťou.

Keď prídu fyzické či morálne skúšky a dostaví sa únava, keď na nás

dopadnú ťažkosti, prišiel čas na to, aby sme si pripomenuli ešte raz, že „ak Boh prebýva v našej duši, všetko ostatné, akokoľvek dôležitým by sa zdalo byť, je nepodstatné a pominuteľné, kdežto my v Bohu sme to, čo je trvalé“.[4] Istota, že Boh je so mnou, vo mne a že ja som v ňom (porov. Jn 6,56), je zdrojom vnútornej istoty a nádeje, ktoré nie sú ľudsky vysvetliteľné. Táto istota nás robí čoraz jednoduchšími – ako deti – a dáva nám široký a dôverčivý pohľad, vnútorný pokoj a radosť. Z hĺbky duše teda vychádzajú radosť a mier, ako ovocie prirodzene sa rodiace z vernosti a sebadarovania. Toto ovocie je také dôležité a má takú evanjelizačnú silu, že svätý Josemaría oň prosil Pána každý deň pri svätej omši, a to ako pre seba, tak aj pre svoje dcéry a synov.[5]

V nás je raj, ktorý musíme šíriť všade okolo seba: v svojich domovoch, na pracovisku, pri odpočinku či

stretnutiach s priateľmi... „V súčasnosti často zažívame nedostatok pokoja vo vzťahoch, v práci, v rodinnom živote..., je teda stále viac potrebné, aby sme my kresťania stále boli, ako povedal sv. Josemaría, rozsievачi pokoja a radosti“.[6] Zo skúsenosti vieme, že tento pokoj a radosť nie sú iba ľudské. Preto sa budeme usilovať o uchovanie si Božej prítomnosti v srdci, aby nás on naplnil svojimi darmi a my sme ich tak mohli odovzdávať ľuďom okolo seba. Účinok tejto jednoduchšej sejby je zaručený, hoci jej účinnosť je nevyspytateľná: „Pokoj vo svete možno viac závisí od nášho osobného odhodlania, aby sme boli vždy láskaví, vedeli odpúšťať a boli menej zameraní na seba, než od akýchkoľvek kľúčových vyjednávání medzi štátmi.“[7]

**Pevné a milosrdné srdce**

Keď dovolíme, aby sa v nás Božia prítomnosť zakorenila a vydala plody – a v tom určitým spôsobom spočíva vernosť –, postupne získavame *vnútornú vytrvalosť*, ktorá nám časom umožní zostať trpezliví a pokojní v ťažkostiach, v nepredvídaných udalostiach a nepríjemných situáciách, pri vlastných aj cudzích obmedzeniach. Svätý Ján Mária Vianney hovorieval „naše nedostatky sú zrnká piesku vedľa veľkej hory Božieho milosrdenstva“. [8]

Toto presvedčenie nám umožňuje čoraz viac reagovať tak, ako Boh reaguje na tých istých ľudí a okolnosti, s jemnosťou a milosrdenstvom, bez toho, aby nás rozladilo, keď nespĺňajú naše okamžité očakávania a nekonajú tak, ako je nám po chuti. V podstate zisťujeme, že všetky udalosti sú nejakým spôsobom „prostriedkami Božej vôle a musia byť prijímané s

úctou a láskou, s radosťou a pokojom“.[9] Týmto spôsobom sa pre nás modlitba postupne stáva jednoduchšou, sme chápavejší a ľahšie odpúšťame podľa vzoru toho, ako koná Pán. Tiež rýchlejšie znovu nadobúdame pokoj v prípade, že sme ho predtým stratili.

Občas sa nám chyby niektorých blížnych zdajú odsúdeniahodné a v rozhorčení voči tým, ktorí úmyselne páchajú zlo, môžeme mať pocit, že vôľa zostávať pokorní a milosrdní je znakom bojazlivosti. Spomeňme si však, že Ježiš karhá apoštolov, keď mu radia, aby zoslal na Samaritánov, ktorí ho neprijali, trest z neba (Lk 9,55). „Programom kresťana – programom milosrdného Samaritána, programom Ježiša – je srdce, ktoré vidí. Také srdce vidí, kde je potreba lásky a podľa toho koná.“[10] Náš zhovievavý a milosrdný prístup a to, že sa nerozhneváme a nestážujeme v

prípade, že nastane protivenstvo, sa tak stane balzamom, ktorým Boh „uzdravuje sklúčených srdcom a obväzuje ich rany“ (Ž 147,3) a robí tak cestu obrátenia znesiteľnejšou.

## **Účinnosť, ktorú si ani nedokážeme predstaviť**

Vytvoriť si dobrý imidž a profil na sociálnych sieťach je v dnešnej dobe často nevyhnutné na to, aby sa človek presadil či už na daných sociálnych sieťach alebo vo svete práce. Ak však stratíme z dohľadu to, že žijeme v Bohu a že on „je neustále pri nás“, [11] táto naša snaha sa môže nenápadne zmeniť na posadnutú túžbu po prijatí, uznaní, lajkoch či dokonca po obdive. Takto môžeme zakúšať neustálu túžbu overovať si hodnotu a dôležitosť všetkého, čo robíme a hovoríme.

Táto dychtivosť po uznaní a po tom, aby druhí ľudia hmatateľne potvrdili našu hodnotu, odráža hlbokú

pravdu, aj keď nesprávnym spôsobom. Každý z nás má totiž veľkú hodnotu, a to takú, že Boh chcel dať svoj život za každého z nás. Ľahko sa nám však môže stať, že sa tejto lásky a uznania, ktoré môžeme iba prijímať ako dar, začneme rôznymi nenápadnými spôsobmi dožadovať.

Možno práve preto nám chcel Pán prostredníctvom svojich blahoslavenstiev odovzdať tieto ponaučenia: „Dajte si pozor a nekonajte svoje dobré skutky pred ľuďmi, aby vás obdivovali, lebo nebudete mať odmenu u svojho Otca, ktorý je na nebesiach.“ (Mt 6,1). A ešte radikálnejšie: „Nech nevie tvoja ľavá ruka, čo robí pravá“ (Mt 6,3).

Ak nechceme sklznuť do toho, že sa budeme dožadovať lásky namiesto toho, aby sme ju prijímali, mali by sme v sebe pestovať presvedčenie, že Boh hľadá aj na tie najmenšie detaily

nášho života s láskou – lebo láska je v detailoch. „Ak chceš mať divákov pri všetkom, čo robíš, už ich máš: anjelov, archanjelov a dokonca samého Boha vesmíru.“[12] Človek potom v duši cíti sebaúctu toho, kto vie, že má stále spoločnosť a nepotrebuje vonkajšie dôkazy toho, že jeho modlitby sú vypočuté a jeho život je plodný. A to platí stále, či už sme známi mnohým ľuďom, alebo sme väčšine ľudí neznámi. Postačí nám vnímať Boží pohľad na nás a Ježišove slová, ktoré adresuje každému z nás: „A tvoj Otec ťa odmení, lebo on vidí aj v skrytosti.“ (Mt 6,4).

V tomto zmysle sa môžeme veľa naučiť z Ježišovho života, ktorý viedol v ústraní v Nazarete. Tam strávil najdlhšiu časť svojho pozemského života. Pod pozorným pohľadom svojho nebeského Otca, Panny Márie a svätého Jozefa, Boží Syn už v tichosti pracoval na

vykúpení ľudstva, a to s nekonečnou pôsobivosťou. Málokto si ho všímal, no tam, vo svojej jednoduchej remeselníckej dielni v malom galilejskom meste, Boh navždy menil históriu ľudstva. Aj náš život môže byť taký plodný ako Ježišov, ak ho svojím životom ukážeme druhým a ak mu dovolíme milovať druhých skrze nás.

Ukrytý v každom svätostánku a v hĺbke nášho srdca, Boh neustále premieňa svet. To je dôvod, prečo naša oddanosť Bohu, v spojení s ním a ostatnými, nadobúda v spoločenstve svätých taký účinok, ktorý si nevieme ani predstaviť, ani zmerať. „Nevieš, či a do akej miery si pokročil vo vnútornom živote... — Prečo o tom rozmýšľaš? — Dôležité je vytrvať, s roznieteným srdcom vždy viac prijímať svetlo a rozširovať svoj obzor...: Horlivo vkladaj do svojej modlitby naše úmysly a za všetky pros – aj keď ich ešte nepoznáš..“[13]

## Boh je vždy rovnaký

Svätý Pavol nabáda kresťanov k vernosti a tiež k tomu, aby sa nebáli ísť proti prúdu a pracovali s pohľadom upreným na Pána: „A tak, moji milovaní bratia, buďte pevní, neochvejní, čoraz horlivejší v Pánovom diele, veď viete, že vaša námaha nie je daromná v Pánovi.“ (1 Kor 15,58) Svätý Josemaría opakoval slová apoštola iným spôsobom: „Ak ste verní, môžete sa považovať za víťaza. Vo vašom živote nespoznáte porážku. Neúspech neexistuje, ak konáme čestne a s úmyslom plniť Božiu vôľu. S úspechom alebo bez neho máme vyhrané, pretože sme všetku prácu vykonali z lásky.“[14]

Nech je cesta nášho povolania akákoľvek, môže sa nám stať, že sa najskôr radostne odovzdávame, no po určitom čase podľahneme pokušeniu malomyselnosti. Vtedy nám môže napadnúť, že sme doteraz

neboli takí štedrí, alebo že naša vernosť nevydáva mnoho plodov a že náš apoštolát nie je dosť účinný. Preto je dobré si pripomenúť, čo hovorí Boh: „Nebudú sa nadarmo ustávať“ (Iz 65,23).

Svätý Josemaría to hovorieval takto: „Byť svätým znamená byť účinným, hoci svätý účinnosť ani nevidí, ani z nej nezbera plody.“<sup>[15]</sup> Občas Boh dovoľuje, aby jeho verní išli počas svojej práce v ústrety skúškam a ťažkostiam, aby skrášlil ich dušu a zjemnil ich srdce. Keď aj napriek nášmu nadšeniu plynúcemu z toho, že robíme niečo, čo je Bohu milé, pocítíme sklúčenosť alebo únavu, neprestávajme pracovať so zmyslom pre tajomstvo: nezabúdajme, že „táto plodnosť je často neviditeľná, nehmatateľná, nedá sa vyjadriť číslami. Človek vie, že jeho život prinesie ovocie, ale nenárokuje si poznať ako, kde ani kedy [...] Podme ďalej s plným nasadením, ale

dovoľme, aby on zúrodnil naše námahy, ako sám chce.“.[16]

Pán nás žiada, aby sme sa pri práci odovzdávali s dôverou v jeho silu a nespoliehali sa iba na tú našu, aby sme sa zjednotili s jeho pohľadom a nevníмали len ten náš, ktorý je obmedzený. „Keď sa skutočne oddáš Pánovi, naučíš sa byť spokojný s tým, čo príde, a nestrácať pokoj, aj keď úlohy – napriek tomu, že si do nich vložil všetko úsilie a vhodné prostriedky – nevyjdú podľa tvojho očakávania... Pretože sa „splňajú“ tak, ako to vyhovuje Bohu, aby sa splnili.“[17] Vedomie, že Boh môže všetko a že vidí a dáva hodnotu všetkému dobru, ktoré konáme, aj keď sa môže zdať nepatrné a skryté, nám pomôže „byť si istí a plní optimizmu v ťažkých chvíľach, ktoré sa môžu objaviť ako v dejinách sveta, tak v našom osobnom životnom príbehu. Boh je stále *ten, ktorý je*: všemohúci, nanajvýš múdry,

milosrdný; a v každej chvíli vie zo zla získať dobro a vie premeniť prehry na veľké víťazstvá tých, ktorí v neho dôverujú“.[18]

V rukách Božích žijeme uprostred sveta ako jeho deti a stávame sa rozsievачmi pokoja a radosti pre všetkých, ktorí žijú okolo nás. To je trpezlivá, remeselná práca, ktorú Boh koná v našom srdci. Nech prežiarí všetky naše myšlienky a povedie všetky naše činy. To je to, čo vykonala Pána Mária, naša Matka, ktorá sa radovala z veľkých vecí, ktoré Pán konal v jej živote. Kiež by sme aj my vedeli hovoriť spolu s ňou každý deň: Fiat!, „nech sa mi stane podľa tvojho slova“ (Lk 1,38).

*Pablo Edo*

.....

[1] Svätá Terézia od Ježiša, *Cesta dokonalosti*, kap. 34.

[2] Porov. Salvador Bernal, *Mons. Josemaría Escrivá de Balaguer. Apuntes sobre la vida del fundador del Opus Dei*, Rialp, Madrid 1980, s. 361.

[3] Svätá Terézia z Lisieux, *Príbeh mojej duše*, kap. 5.

[4] Svätý Josemaría, *Boží priatelja*, č. 92.

[5] Porov. Javier Echevarría, *Memoria del Beato Josemaría Escrivá*, Madrid, Rialp 2000, p. 229.

[6] Fernando Ocáriz, *Homília*, 12. mája 2017.

[7] *Tamtiež*.

[8] In G. Bagnard, “El Cura de Ars, apóstol de la misericordia,” *Anuario de Historia de la Iglesia* 19 (2010) s. 246.

[9] Svätý Josemaría, *Inštrukcia*, máj 1935 — 14. september 1950, č. 48.

[10] Benedikt XVI., encyklika *Deus Caritas est* (25. decembra 2005), bod 31.

[11] Svätý Josemaría, *Cesta*, č. 267.

[12] Svätý Ján Chryzostom, *Homílie o evanjeliu podľa Matúša*, 19.2. (PG 57, 275).

[13] Svätý Josemaría, *Vyhňa*, č. 605.

[14] Svätý Josemaría, *A solas con Dios*, n. 314 (AGP, Biblioteca, P10).

[15] *Vyhňa*, č. 920.

[16] František, apošt. exhort. *Evangelii gaudium* (24. novembra 2013), bod 279.

[17] Svätý Josemaría, *Brázda*, č. 860.

[18] Don Javier Echevarría, *Pastiersky list*, 4. novembra 2015.

pdf | document generated  
automatically from [https://  
dev.opusdei.org/sk-sk/article/nieco-  
velke-a-nech-je-to-laska-xi-plody-  
rodiace-sa-z-vernosti/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/nieco-<br/>velke-a-nech-je-to-laska-xi-plody-<br/>rodiace-sa-z-vernosti/) (06.08.2025)